

ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Κύκλος

διαλέξεων-συζητήσεων

ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ

ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Πρόγραμμα

Δημοκρίτου 14 Αθήνα

ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Κύκλος διαλέξεων - συζητήσεων

«ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

17:15 – 17:30 Εναρκτήρια προσφώνηση της Α' Αντιπροέδρου και Εφόρου Παραρτημάτων Μαρίας Παπαμάρκου

Χαιρετισμός από την Πρόεδρο του Λυκείου των Ελληνίδων, Ελένη Τσαλδάρη

17:30 – 18:30 **ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ**

“Πάμε παράσταση;”, Χορευτικές διαδρομές, καταστάσεις και αντιφάσεις

18:30 – 19:00 Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ, 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021

17:30 – 18:30 **ΟΛΥΜΠΙΑ ΑΓΑΛΙΑΝΟΥ**

Η Μουσικοκινητική Αγωγή Orff συναντά τον Ελληνικό Παραδοσιακό Χορό

18:30 – 19:00 Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ, 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

17:30 – 18:30 **ΝΑΝΤΙΑ ΜΑΧΑ - ΜΠΙΖΟΥΜΗ**

Η "ρητορική" των τοπικών ενδυμασιών στις ματιοθήκες των χορευτικών συλλόγων

18:30 – 19:00 Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ, 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

17:30 – 18:30   **ΧΑΡΗΣ ΣΑΡΡΗΣ**

Από το χοροστάσι στην παράσταση: ζητήματα του ρόλου και της λειτουργίας της μουσικής

18:30 – 19:00   Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ, 28 ΜΑΡΤΙΟΥ 2021

17:30 – 18:30   **ΘΑΝΟΣ ΚΩΤΣΗΣ**

Διαλεκτικές εθνογραφίες χορού: Εθνογραφικές εμπειρίες και βιωματικές προεκτάσεις απ' το πεδίο της έρευνας στην αίθουσα διδασκαλίας και τη σκηνή

18:30 – 19:00   Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ, 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2021

17:30 – 18:30   **ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΔΡΑΝΔΑΚΙΣ**

Λευτέρης Δρανδάκης: Μια Χορευτική (αυτό)βιογραφία

18:30 – 19:00   Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ, 16 ΜΑΪΟΥ 2021

17.30-18.30   **ΡΕΝΑ ΛΟΥΤΖΑΚΗ**

Η ανθρωπολογία του θεάτρου ανακαλύπτει τον ελληνικό χορό: Η καλλιτεχνική δημιουργία ξεπερνά την αναπαράσταση;

18.30-19.00   Συζήτηση

Συμπεράσματα εργασιών των ημερίδων
(Ρένα Λουτζάκη-Χρήστος Παπακώστας)

Με την υποστήριξη του Δικτύου Χορού

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

Ο Χρήστος Παπακώστας (christospapakostas@hotmail.com) είναι Επίκουρος Καθηγητής της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου της Αθήνας στο αντικείμενο «Ελληνικός Παραδοσιακός χορός». Σπούδασε στο Τμήμα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με ειδικότητα στον Ελληνικό Παραδοσιακό Χορό. Έλαβε το διδακτορικό του από το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Έχει διδάξει ανθρωπολογία, λαογραφία, ανθρωπολογία του χορού και της μουσικής σε διάφορα πανεπιστήμια της Ελλάδας (Θεσσαλίας, Ιωαννίνων, Δυτικής Ελλάδας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και στο Τ.Ε.Ι. Ηπείρου).

Εργάστηκε ως επαγγελματίας δάσκαλος χορού σε δύο Λύκεια των Ελληνίδων (Κομοτηνής και Δράμας) και σε διάφορους χορευτικούς συλλόγους στην Κομοτηνή (Πολιτιστικός σύλλογος Ξυλαγανής), στη Λάρισα (Σύλλογος Καρδιτσιωτών Λάρισας), στην Καρδίτσα (Μορφωτικός Όμιλος Μυρίνης, Κ.Ι.Λ.Ε. 'Απόλλων') και στα Γιάννενα (Πολιτιστικός Σύλλογος Περάματος, Χορευτική Ομάδα Αδελφότητας Μ. Περιστερίου 'Λάκμος'). Έχει διδάξει σε πολλά σεμινάρια παραδοσιακού χορού στην Ευρώπη, τον Καναδά και τις Η.Π.Α. Δίδαξε παραδοσιακά κρουστά στα Μουσικά σχολεία Δράμας, Καρδίτσας και Τρικάλων. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν σε ζητήματα ανθρωπολογίας του χορού και της μουσικής, λαογραφίας, ταυτοτήτων και κοινωνικής και πολιτισμικής συγκρότησης του τόπου.

Το 2019 επιμελήθηκε, μαζί με τον Νίκο Πουλάκη, τον συλλογικό τόμο «Χορευτικοί Πολιτισμοί. Παγκοσμιοποίηση, Τουρισμός και Ταυτότητα στην Ανθρωπολογία του Χορού». Το 2014 εκδόθηκε η πρώτη του μονογραφία με τίτλο «Σαχάισίβαρό νι νάι: ρόμικες χορευτικές και μουσικές ταυτότητες στην Βόρεια Ελλάδα» (Πεδίο 2014). Οι δημοσιεύσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα άρθρα: «Dancescapes of Dionysos: local (ethnic), national identities and the Olympics. A case study from Northern Greece.[Anthony Shay (ed.), Dance and Ethnicity. Oxford University Press, υπό δημοσίευση], Folk narratives, identity and resistance. A case study. [Narratives across space and time: transmissions and adaptation(vol. III). Proceedings of International Conference. International Society for Folk Narratives and Hellenic Folklore Research and Academy of Athens, 2014], «Repertoire: theory vs practice. The Greek paradigm». [Rethinking theory and practice. Proceedings of International Symposium on Dance Research. Centre National de Dance, Congress on Dance Research, Society of Dance History Scholars, 2008]. 'Maitre et Serviteurs'. Espaces emotionnels et spectacles musicaux dans la Grece du nord.[Revue Etudes Tsiganes 44-45, 2012], «Dance and Place: the case of a Roma community in Northern Greece»[Anthony Shay (ed.), Balkan Dance. Essays on Characteristics, Performance and Teaching. McFarland Publishers, 2008], «Εντόποιος; χορός και ρόμικος χώρος». [Ε. Αυδίκος, Ρ. Λουτζάκη & Χ. Παπακώστας

(επιμ.), Χορευτικά Ετερόκλητα. Ελληνικά Γράμματα και Λύκειον των Ελληνίδων Δράμας 2004]

ΑΓΑΛΙΑΝΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑ

Η Ολυμπία Αγαλιανού (oagalianou@ecd.uoa.gr) είναι Διδάκτωρ του τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.). Πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α. (Ε.Κ.Π.Α.) με ειδικότητα στους Ελληνικούς Παραδοσιακούς Χορούς. Απόφοιτος της Διετούς Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης Μουσικοκινητικής Αγωγής Carl Orff (Σχολή Μωραΐτη), πτυχιούχος Αρμονίας (Παναρμόνιο Ωδείο) και τελειόφοιτος χοροθεραπεύτρια (GADT). Τετραετής εκπαίδευση στη συστημική προσέγγιση (Α.Κ.Μ.Α.), ελεύθερη σπουδή στην παραδοσιακή μουσική (σαντούρι, κρουστά) και στο θέατρο. Μέλος της συγγραφικής ομάδας των βιβλίων Φυσικής Αγωγής του Δημοτικού Σχολείου(Α'-Δ' τάξεις) και άλλων ελληνικών και ξενόγλωσσων συγγραμμάτων. Έχει δημοσιεύσει σε ελληνικά και αγγλόφωνα επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Διδάσκει σε επιμορφωτικά προγράμματα και προγράμματα κατάρτισης ενηλίκων στο εξωτερικό από το 2008 και στην Ελλάδα από το 1995. Έχει διδάξει σε συλλόγους, χορευτικές ομάδες, ωδεία και σχολές χορού. Έχει χορογραφήσει 18 θεατρικές και χορευτικές παραγωγές συνεργαζόμενη με ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ και καλλιτεχνικές εταιρίες. Ως χορεύτρια έχει συμμετάσχει σε πολλές ομάδες παραδοσιακού και σύγχρονου χορού και θεατρικά σχήματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ως μουσικός, έχει συμμετάσχει σε σχήματα παραδοσιακής μουσικής και έχει κάνει ενορχήστρωση πολλών παιδικών συναυλιών. Έχει υπηρετήσει στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση για 20 χρόνια και έχει διδάξει σε καλοκαιρινά προγράμματα των πανεπιστημίων Dortmund και Bohoum, στο προπτυχιακό πρόγραμμα του ΤΕΦΑΑ (Ε.Κ.Π.Α) και σε μεταπτυχιακά προγράμματα του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου. Έχει διδάξει στον Επαγγελματικό Κύκλο Σπουδών Μουσικοκινητικής Αγωγής Orff (Σχολή Μωραΐτη) το διάστημα 2007-2016.

Σήμερα, υπηρετεί ως Ε.Ε.Π. στο Τ.Ε.Α.Π.Η. (Ε.Κ.Π.Α.). Παράλληλα, διδάσκει στο διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Ε.Κ.Π.Α. «Κοινωνική Νευροεπιστήμη, Κοινωνική Παιδαγωγική και Εκπαίδευση», στο Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας «Μουσική και Κοινωνία» στο Π.Μ.Σ. του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης «Αθλητικός Τουρισμός, οργάνωση Δρώμενων, Χορός» και στο Π.Μ.Σ. του Ιονίου Πανεπιστημίου Κέρκυρας «Μουσική παιδαγωγική». Διδάσκει, επίσης, σε σεμινάρια και σε καταρτίσεις μουσικοκινητικής αγωγής Orff στο εξωτερικό. Είναι Επίτιμη πρόεδρος του Ελληνικού Συλλόγου Μουσικοκινητικής Αγωγής Carl Orff και αντιπρόσωπος της Ελλάδας στο International Orff-Schulwerk Forum από το 2009.

NANTIA MAXA - ΜΠΙΖΟΥΜΗ

Η Νάντια Μαχά- Μπιζούμη (nantia.macha@gmail.com) είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, ΔΠΘ. Είναι

κάτοχος πτυχίου του Τμήματος Ιστορίας- Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Έχει λάβει μεταπτυχιακή επιμόρφωση στη Μουσειολογία με ειδίκευση στην Πολιτιστική Διαχείριση από το Ελληνοαμερικανικό Κολλέγιο Αθηνών, και το διδακτορικό της δίπλωμα από το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με ειδίκευση στη Λαογραφία. Έχει συνεργαστεί με το *Μουσείο Ιστορίας της Ελληνικής Ενδυμασίας* του Λυκείου των Ελληνίδων στην οργάνωση και στο στήσιμο εκθέσεων με θέμα το παραδοσιακό ένδυμα, με το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (Π.Ι.Ο.Π.) στην επανέκθεση της συλλογής του *Μουσείου Μετάξης* στο Σουφλί, όπως και στο *Μουσείο Μαστίχας* στη Χίο και στη μόνιμη έκθεση συλλογής ελληνικών ενδυμασιών «*Βικτωρία Γ. Καρέλια*» στον εκθεσιακό χώρο του Λυκείου των Ελληνίδων Καλαμάτας.

Έχει συμμετάσχει σε ελληνικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα που αφορούν στην καταγραφή, τεκμηρίωση και ψηφιοποίηση μουσειακών ενδυματολογικών συλλογών, και στην οργάνωση και στην υλοποίηση διεθνών συνεδρίων και ημερίδων με θέμα το Ένδυμα. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στις πολιτικές χρήσεις του παραδοσιακού και σύγχρονου ενδύματος, στη διαχείριση μουσειακών συλλογών και στη μελέτη του υλικού λαϊκού πολιτισμού με διεπιστημονική προσέγγιση. Για τα ζητήματα αυτά έχει δημοσιεύσει μονογραφίες, άρθρα και καταλόγους εκθέσεων και έχει λάβει μέρος με εισηγήσεις σε διεθνή συνέδρια και επιστημονικές ημερίδες στη Μόσχα, στην Πολωνία, στη Σερβία, στη Σουηδία, στην Τουρκία και αλλού. Είναι Ιδρυτικό Μέλος και μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρείας Ενδυμασιολογίας και τακτικό μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM), της Διεθνούς Επιτροπής Ενδύματος (ICC, ICOM Costume Committee) και της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας.

Έχει τιμηθεί με Εύφημο Μνεία από την Κοσμητεία της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (Γ' Συνεδρία, Κομοτηνή 14 Οκτωβρίου 2014), για τη συνεργασία της ως διδάσκουσα στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο 2013-2014, γνωστικό αντικείμενο *Λαογραφία*).

ΧΑΡΗΣ ΣΑΡΡΗΣ

Ο Χάρης Σαρρής (hsarris@otenet.gr) γεννήθηκε στην Αθήνα. Είναι απόφοιτος και διδάκτορας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι βοηθός έκδοσης στο διεθνές διεπιστημονικό μουσικολογικό περιοδικό *Journal of Interdisciplinary Music Studies (JIMS)* και επιστημονικός συνεργάτης στο μουσικολογικό περιοδικό *Πολυφωνία*.

Σπούδασε δυτική μουσική και πήρε πτυχία Ακορντεόν, Αρμονίας και Αντίστιξης. Παράλληλα, από την ηλικία των εννέα ετών, παίζει κρητική λύρα, μαθητεύοντας αρχικά πλάι στον πατέρα του και στη συνέχεια πλάι στον Γιώργο Βυζιριανάκη. Στα φοιτητικά του χρόνια ασχολήθηκε με διάφορους τύπους λύρας (παλαιά κρητική, δωδεκανησιακή, θρακιώτικη, πολιτική), ενώ στο πλαίσιο της διδακτορικής του διατριβής ασχολήθηκε και με τη γκάιντα.

Εργάστηκε ως ερευνητής στο Ερευνητικό Πρόγραμμα «Θράκη» του Συλλόγου «Οι Φίλοι της Μουσικής» (1995-2004). Δίδαξε στο Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (2001-2004), στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών (2008-2009), στο Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηπείρου (2008-2017) και στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών «Εκτέλεση/ερμηνεία της Παραδοσιακής Μουσικής» (2016- σήμερα).

Παράλληλα, από το 2007 διδάσκει στο Τμήμα Μουσικοκινητικής Αγωγής της Σχολής Μωραΐτη. Από το 1998 ως το 2010 συνεργάστηκε σε μηνιαία βάση ως μουσικοκριτικός στο περιοδικό Hitech. Από το 2002 συνεργάζεται ως εθνομουσικολόγος με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στις ετήσιες Συναντήσεις Λαϊκών Πνευστών και σε ερευνητικές δράσεις για τις λαϊκές μουσικές των Κυκλάδων.

Ασχολείται με το εθνογραφικό φιλμ, σε συνεργασία με τον σκηνοθέτη Δημήτρη Κιτσικουδή. Καρπός της έως τώρα συνεργασίας τους η ταινία «Γκάϊντες λαλούν» (30', διάκριση στο Φεστιβάλ Πάτρας, 2012), η ταινία «Ο Τίγρης από τ' Απεράθου» (30', 2015) και η ταινία «Μουσικές και Μουσικοί της Άνδρου» (61', 2016).

Έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό και άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά. Δείγμα της επιστημονικής αρθρογραφίας του μπορεί κάποιος να βρει στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://uoa.academia.edu/HarisSarris>

ΘΑΝΟΣ ΚΩΤΣΗΣ

Ο Θάνος Κώτσης (thanoskotsis@hotmail.com) είναι υποψήφιος διδάκτωρ Λαογραφίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Είναι πτυχιούχος Ιστορίας του τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων και κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Κοινωνική Λαογραφία με ειδίκευση «Κοινωνικές-Οικονομικές Δομές, Συλλογική Μνήμη και Ταυτότητες».

Το 2015 εργάστηκε ως ασκούμενος στην Εθνική Μουσική Συλλογή του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών και το 2016 ως επικουρικό προσωπικό με σύμβαση ορισμένου χρόνου στον Τομέα Λαογραφίας της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων. Παράλληλα, απ' το 2016 μέχρι το 2019 ήταν επιστημονικός υπεύθυνος και εισηγητής μιας σειράς επιμορφωτικών σεμιναρίων και επιστημονικών διαλέξεων για εκπαιδευτικούς και καλλιτέχνες, σε συνδιοργάνωση του Λυκείου των Ελληνίδων Πατρών και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, με την αρωγή του Επιμελητηρίου Αχαΐας. Απ' τον Νοέμβριο του 2018 μέχρι τον Μάρτη του 2020 εργάστηκε ως ερευνητής στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας και απ' τον Ιούλιο του 2019 μέχρι τον Μάη του 2020 στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος Interreg-IPA CBC Ελλάδα- Αλβανία 2014-2020 «Exploring the cultural heritage of the cross border region through a digital library and oral sources», με αντικείμενο την εποπτεία και συμμετοχή στη διενέργεια συνεντεύξεων στην διασυνοριακή

περιοχή Ελλάδος-Αλβανίας, τη σύνδεση των προφορικών πηγών με τις αντίστοιχες ψηφιακές της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Κόνιτσας και την παραγωγή των τελικών κειμένων.

Ο ίδιος, έχει συμμετάσχει σε τρεις ασκήσεις επιτόπιας εθνογραφικής έρευνας (2014-2015-2016) του τομέα Λαογραφίας της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων στην επαρχία Βοΐου Κοζάνης, υπό την εποπτεία του καθηγητή κοινωνικής λαογραφίας Βασίλη Νιτσιάκου. Το 2017, συμμετείχε στο εργαστήριο εθνογραφικής έρευνας της καθηγήτριας κοινωνικής λαογραφίας Κωνσταντίνας Μπάδα στον Ελαφότοπο Ζαγορίου με θέμα την μελέτη του κόσμου της εργασίας σε συνθήκες κρίσης, ενώ το 2019 παρακολούθησε το 14^ο Θερινό σχολείο Κόνιτσας (21/7/2019-03/08/2019) για την ανθρωπολογία, την εθνογραφία και τη συγκριτική λαογραφία των Βαλκανίων, σε συνδιοργάνωση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με το δίκτυο "Border Crossings" και τον Δήμο Κόνιτσας.

Επίσης, έχει συμμετάσχει ως εισηγητής σε συνέδρια, επιστημονικές ημερίδες και διαλέξεις, ενώ στο επίκεντρο των ερευνητικών του ενδιαφερόντων τοποθετούνται η βαλκανική εθνογραφία, η προφορική ιστορία, οι πολιτισμικές πρακτικές που συνδέονται με την ελληνική μουσικοχορευτική παράδοση, οι παραστατικές τέχνες με άξονα τον λαϊκό πολιτισμό, οι πολιτικές του πολιτισμού, καθώς και ζητήματα πολιτιστικής διαχείρισης ελληνικών κοινοτήτων της διασποράς. Στο πλαίσιο των σπουδών και της ερευνητικής του δραστηριότητας, έχει πραγματοποιήσει εθνογραφική έρευνα στην επαρχία Κόνιτσας, στην ελληνική μειονότητα της Αλβανίας, στα Δερβενοχώρια της Κορινθίας και στην ευρύτερη περιοχή του Μεσολογίου. Παράλληλα με την ερευνητική του δραστηριότητα, έχει επιμεληθεί επιστημονικά και έχει γράψει σενάριο για μουσικοχορευτικές παραστάσεις με άξονα τον λαϊκό πολιτισμό, ενώ έχει συμμετάσχει ως μουσικός σε φεστιβαλικές διοργανώσεις στην Ελλάδα, στα Βαλκάνια και στην Ευρώπη.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΔΡΑΝΔΑΚΙΣ

Ο Λευτέρης Δρανδάκης, ερευνητής και χορογράφος του Ελληνικού Δημοτικού Χορού, γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ρέθυμνο της Κρήτης όπου και τελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές. Το 1950 έρχεται στην Αθήνα να σπουδάσει οικονομικά στην τότε Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών. Το 1958 παρακολουθεί τα μαθήματα των ελληνικών χορών του Λυκείου των Ελληνίδων και το 1960 γίνεται τακτικό στέλεχος της Χορευτικής του Ομάδας. Ως χορευτής λαμβάνει μέρος σε πολλές παραστάσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Ολλανδία, Γερμανία, Βέλγιο, Τουρκία, Γαλλία, Αμερική κ.α.) ενώ παράλληλα ξεκινά τις πρώτες προσωπικές του επιτόπιες έρευνες σε διάφορα ελληνικά χωριά.

Το 1966 αναλαμβάνει τα μαθήματα των ελληνικών χορών του Κεντρικού ΛΤΕ και παράλληλα την καλλιτεχνική διεύθυνση της Χορευτικής του Ομάδας, την οποία διατηρεί μέχρι σήμερα. Από τότε διδάσκει, χορογραφεί και σκηνοθετεί τη Χορευτική Ομάδα του Λυκείου των Ελληνίδων, η οποία υπό την καλλιτεχνική του διεύθυνση γίνεται το μεγαλύτερο χορευτικό συγκρότημα δημοτικών χορών

της Ελλάδας, ενώ, με την πάροδο του χρόνου συγκροτείται σε ομάδα τέχνης και αποσπά μεγάλες διακρίσεις σε φολκλορικούς διαγωνισμούς.

Το 1973 τον καλεί η Κούλα Πράτσικα στην τότε νεοϊδρυθείσα Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης (Κ.Σ.Ο.Τ.) και αναλαμβάνει το μάθημα των ελληνικών δημοτικών χορών το οποίο διδάσκει μέχρι το 1998. Παράλληλα διδάσκει σε μεγάλα σεμινάρια χορού όπως αυτά στην Κολωνία, στο Βερολίνο, στο Μόναχο, στην Ελβετία και στην Αμερική, καθώς και σε πολλές επαγγελματικές σχολές έντεχνου χορού της Αθήνας (Σχολή Λεωνίδα Ντεπιάν, Σχολή Νίκης Κονταξάκη, Σχολή Άννας Πέτροβα, Σχολή Δέσποινας Γρηγοριάδου), ενώ διαρκώς ταξιδεύει στην ελληνική ύπαιθρο συνεχίζοντας τις ερευνητικές του προσπάθειες και τις χορευτικές του καταγραφές.

Ο Λ. Δρανδάκης χορογραφεί και σκηνοθετεί μεγάλες χορευτικές παραστάσεις του Λυκείου των Ελληνίδων στο Ηρώδειο, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο Φεστιβάλ Μπαχ του Λονδίνου, στη Βερόνα, στο Βέλγιο, στη Γαλλία, στο Μεξικό, στον Καναδά, στις Η.Π.Α., στη Ρωσία, στην Ουκρανία, στην Αίγυπτο, στη Συρία, στη Σαγκάη, στο Πεκίνο, και στο Ανόι στο Βιετνάμ.

Είναι ο πρώτος που εισάγει συγκεκριμένη θεματολογία στις παραστάσεις που σκηνοθετεί. Με τις θεματολογίες αυτές δίδεται μία εντελώς άλλη διάσταση στις θεατρικές παραστάσεις με αντικείμενο τον ελληνικό δημοτικό χορό.

Το 2004 διετέλεσε υπεύθυνος των ελληνικών δημοτικών χορών στην Τελετή Λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας.

Ένα από τα πιο σημαντικά έργα του Λευτέρη Δρανδάκι είναι η επιμέλεια μιας σειράς δίσκων που εκδίδει το Λύκειο των Ελληνίδων, όπου ηχογραφούνται χοροί και τραγούδια από διάφορα μέρη της Ελλάδας. Παράλληλα έχει πλούσια αρθρογραφία, πάντα με λαογραφική θεματολογία, ενώ το 1993 εξέδωσε το πρώτο του βιβλίο με τίτλο «Ο αυτοσχεδιασμός στον ελληνικό δημοτικό χορό». Το 2015 και το 2018 αντίστοιχα εκδόθηκαν δύο Λαογραφικά Τετράδια με τίτλους «Ο Τρανός Χορός στη Βλάστη Κοζάνης» και «Ο Καλόγερος. Ένα πολυσήμαντο θρακικό έθιμο».

PENA LOUTZAKI

Η Ρένα Λουτζάκη (iloutzaki@gmail.com) είναι Κοινωνική Ανθρωπολόγος με ειδικότητα στο χορό. Από τα σχολικά της χρόνια ξεκίνησε την επαφή της με τον 'παραδοσιακό' χορό μετέχοντας στη χορευτική ομάδα του πολιτιστικού Σωματείου «Λύκειο των Ελληνίδων», Αθηνών. Στη συνέχεια, εντάχθηκε στην ερευνητική ομάδα του ΛτΕ μετέχοντας σε αποστολές που οργάνωνε το Σωματείο για την καταγραφή και τεκμηρίωση των χορών. Σπούδασε κινησιογραφία (σύστημα Λάμπαν) στο Folkwang Hochschule für Musik Theater Tanz-Essen, Δυτ. Γερμανία και στη συνέχεια με υποτροφία του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος έκανε σπουδές στο τμήμα της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας & Εθνομουσικολογίας στο Πανεπιστήμιο Queen's του Μπέλφαστ, Βορ. Ιρλανδία, του οποίου αναγορεύθηκε διδάκτωρ το 1989. Από το 1974 μέχρι το 1996 ήταν συνεργάτης του Πελοποννησιακού

Λαογραφικού Ιδρύματος, στο Ναύπλιο, υπεύθυνη του μουσικο-χορευτικού αρχείου του Ιδρύματος.

Από το 1995 μέχρι το 2004, μετείχε στο Ερευνητικό Πρόγραμμα Θράκη - Αν. Μακεδονία, του Συλλόγου οι Φίλοι της Μουσικής ως υπεύθυνη της Ομάδας του Χορού, με στόχο τη δημιουργία μιας πολυμεσικής Τράπεζας Δεδομένων με πολιτισμικά δεδομένα.

Από το 1996 μέχρι το 2002, δίδαξε Εθνομουσικολογία και Ανθρωπολογία του Χορού στο Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου. Από το 2002 δίδαξε το αντικείμενο «Ανθρωπολογία του χορού» στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών, στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών μέχρι το 2013 που συνταξιοδοτήθηκε.

Το ερευνητικό της ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην πολιτική διάσταση του χορού, αλλά και σε θέματα όπως: ιστορία του χορού στην Ελλάδα, συστήματα κίνησης, σχέσεις κοινωνίας και χορού, φύλο, πολιτιστικοί σύλλογοι.

Ως μέλος διεθνών οργανισμών για το χορό έχει λάβει μέρος σε πολλά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει δημοσιεύσει άρθρα για το χορό σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά και βιβλία. Επιμελήθηκε το δίγλωσσο αφιέρωμα του περιοδικού *Εθνογραφικά* τ. 8, «Ο χορός στην Ελλάδα» (Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Ναύπλιο 1992), σε συνεργασία με τη Μαρία Τσούτσουρα (έρευνα-κείμενα) την έκδοση *Για την Πολυξένη Ματέν* (Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης, Αθήνα 1998) και με τους Ευάγγελο Αυδίκο και Χρήστο Παπακώστα τον τόμο *Χορευτικά Ετερόκλητα* (Λύκειον των Ελληνίδων Δράμας, 2004). Είναι μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM) και του Διεθνούς Συμβουλίου για την Παραδοσιακή Μουσική (ICTM). Το 2006, συνεργάστηκε με την ανθρωπολόγο-σκηνοθέτη Μαριάννα Οικονόμου στο ντοκιμαντέρ *Για μια θέση στο χορό* (παραγωγή: EPT A.E Mega Channel, Cinergon, YLE, Α' βραβείο ταινιών μεσαίου μήκους, Φεστιβάλ Ecofilms 2007).